

Vodič za zaposlene
u školskim ustanovama

KAKO ZAŠTITITI OSOBNNE PODATKE DJECE I ZAPOSLENIKA ŠKOLE

azop

Agencija za zaštitu
osobnih podataka
www.azop.hr

**DJECA MORAJU UŽIVATI
NAJVEĆU PAŽNJU U POGLEDU
OSOBNIH PODATAKA!**

**djeca su manje svjesna
rizika i posljedica
davanja svojih osobnih podataka**

nisu upoznata sa zaštitnim mjerama

**ne znaju svoja prava u vezi
s obradom osobnih podataka**

KOJA JE ULOGA UČITELJA I OSTALIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE?

- **vlastita edukacija o važnosti zaštite osobnih podataka**
- **podizanje razine svijesti o važnosti pravilnog rukovanja sa osobnim podacima među zaposlenicima**
- **stvaranje kulture o važnosti zaštite osobnih podataka i prenošenje znanja učenicima**
- **poduzimanje odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera kako bi se jamčila sigurnost osobnih podataka**

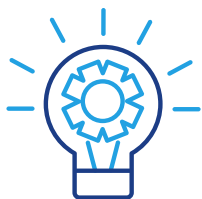
štitimo naše i
tuđe osobne
podatke

NEKI OD KONKRETNIH KORAKA KOJE JE POTREBNO PODUZETI ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

ZNATI RAZLIKU IZMEĐU OSOBNIH PODATAKA I POSEBNIH KATEGORIJA OSOBNIH PODATAKA

OSOBNI PODACI sadržavaju bilo koje informacije pomoću kojih se može identificirati osobu ili njenu obitelj.

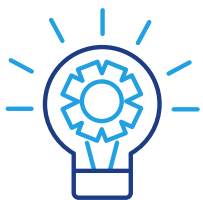
Primjer: u školskim zapisima to bi mogla biti njihova imena, adresa, podaci za kontakt, zapisi o disciplinskim postupcima, kao i svjedodžbe te izvješća o napretku.

POSEBNE KATEGORIJE PODATAKA

čine osjetljive teme (osjetljivi podaci)

Primjer: biometrijski podaci zaposlenika škole (npr. otisci prstiju za evidenciju radnog vremena), vjerska uvjerenja (npr. odluka učenika da pohađa vjeronauk), zdravlje (npr. alergije) ili prehrambeni zahtjevi (koji mogu ukazati na njihovu vjeru ili zdravlje).

ZNATI RAZLIKU IZMEĐU VODITELJA I IZVRŠITELJA OBRADÉ

VODITELJ OBRADÉ - u konkretnom slučaju voditelj obrade je škola, koja obrađuje osobne podatke učenika, njihovih roditelja, zaposlenika škole, članova školskih odbora, kao i svih drugih osoba koje posjećuju školu

IZVRŠITELJ OBRADÉ - fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje obrađuje osobne podatke u ime voditelja obrade. Obrada koju provodi izvršitelj obrade uređuje se ugovorom ili drugim pravnim aktom

Primjer: knjigovodstveni servis kao vanjski pružatelj usluge koji obrađuje podatke o plaćama radnika škole

**ŠKOLA KAO VODITELJ OBRADÉ NIJE U
OBVEZI IMATI IZVRŠITELJA OBRADÉ!**

ODREDITI PRAVNI TEMELJ ZA OBRADU PODATAKA UČENIKA I ZAPOSLENIKA

A) ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI

- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama
- Zakon o stručno-pedagoškom nadzoru
- Pravilnik o sadržaju i obliku svjedodžbi i drugih javnih isprava te pedagoškoj dokumentaciji i evidenciji u školskim ustanovama
- Pravilnik o izradbi i obrani završnoga rada
- Nacionalni kurikulum Republike Hrvatske za predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje

ukoliko škola obrađuje osobne podatke sukladno pravnim obvezama, odnosno ukoliko je obrada propisana u nacionalnim propisima NIJE POTREBNA PRIVOLA!

B) UGOVOR

Ako škola prikuplja i obrađuje osobne podatke radi sklapanja ugovora između škole i roditelja djeteta (učenika), odnosno ako je obrada nužna za izvršavanje ugovora u kojem je ispitanik stranka ili kako bi se poduzele radnje na zahtjev ispitanika prije sklapanja ugovora, koji je valjani pravni temelj za obradu osobnih podataka.

Primjer: ugovor o prehrani učenika

ukoliko je obrada temeljena na ugovoru kao pravnom temelju, PRIVOLA NIJE POTREBNA!

C) PRIVOLA

- mora se davati jasnom potvrdnom radnjom
- u svakom trenutku se može povući, opozvati (povlačenje privole ne utječe na zakonitost obrade na temelju privole prije njezina povlačenja)
- kada obrada ima višestruke svrhe:

- na istom obrascu moguće je zatražiti privolu za različite svrhe obrade osobnih podataka, pod uvjetom da su svrhe jasno naznačene i razgraničene

- jednom dana privola u točnu određenu svrhu vrijedi do opoziva, nije potrebno davati roditeljima svake školske godine, ako se opseg podataka i svrha u koju se privole prikupljaju nije promijenila

Primjer 1: škola izdaje školski časopis i/ili newsletter te vas zatraži privolu za dostavu istog na vaše e-mail adrese

Primjer 2: škola želi objaviti fotografije najboljih sportaša pojedinačno na službenoj stranici uz njihovo ime i prezime, razred

Na što se odnosi dobna granica od 16 godina za davanje privole?

U Republici Hrvatskoj je Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka propisana privola djeteta u slučaju nuđenja usluga informacijskog društva, na način da se obrada smatra zakonitom ako dijete ima najmanje 16 godina.

Koje su to usluge informacijskog društva?

Svaka usluga koja se obično ostvaruje putem elektroničkih sredstava ("usluga na daljinu") te na osobni zahtjev korisnika. Primjerice to je internet prodaja robe i usluga, korištenje online video igrica, pristup društvenim mrežama...

Što ako dijete ima manje od 16 godina, a želi biti korisnik usluga informacijskog društva?

U tom slučaju dijete može zakonito koristiti usluge samo ako je za to svoju privolu dao ili odobrio nositelj roditelj ili staratelj.

Trebaju li roditelji/zakonski zastupnici dati privolu za pristup uvida u e-dnevnik?

NE. To nije samo pravo, već i obveza roditelja/zakonskog zastupnika da se brine o svom djetetu sukladno odredbama posebnog propisa - Obiteljskog zakona

D) LEGITIMNI INTERES

Škola se može pozvati na legitimni interes ako bi to u cjelini proizvelo pozitivne učinke na školu, a dok istovremeno ta ista obrada ne bi imala negativne posljedice na interese ili temeljna prava i slobode ispitanika.

Primjer 1: škola održava priredbu koja se odvija na javnom mjestu te fotografira djecu koja nastupa te skupne fotografije objavljuje na službenoj web stranici škole

Primjer 2: škola želi objaviti monografiju škole koju temelji na legitimnom interesu, posebna privola svakog pojedinog bivšeg učenika ili djelatnika za objavu njihovih osobnih podataka nije potrebna

KOJE JE UVJETE POTREBNO ISPUNITI?

- obavijestiti pojedince o obradi kada prikupljate njihove osobne podatke (npr. putem Politike/Obavijesti o privatnosti)
- provjeriti da se ostvarivanjem legitimnih interesa škole ne ozbiljno na prava i slobode tih pojedinaca
- informirati ispitanike da imaju pravo na prigovor

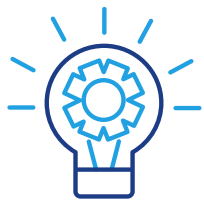
Je li potrebno provesti test razmjernosti?

Ovisi o vrsti obrade i procjeni škole, ali uglavnom je potrebno ako je riječ o legitimnom interesu.

Koja je svrha testa razmjernosti?

testom razmjernosti škola uspoređuje svoje interese i interese ispitanika, štetu koja bi mogla nastat obradom osobnih podataka, razinu očekivanosti konkretne obrade i dr.

IMENOVATI SLUŽBENIKA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

uloga službenika: vodi brigu o zakonitosti obrade osobnih podataka i ostvarivanju prava na zaštitu osobnih podataka.

Tko može biti imenovan službenikom?

Službenik može biti zaposlenik škole ili vanjski suradnik (osoba koja nije zaposlenik škole). Potrebno je imati stručne kvalifikacije, osobito stručno znanje o pravu i praksama u području zaštite osobnih podataka te sposobnosti izvršavanja zadaća koje mu odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka nalažu.

Može li tajnik biti imenovan na funkciju službenika?

Može, pod uvjetom da ta osoba ne dođe u sukob interesa te da kao službenik za zaštitu podataka bude u mogućnosti obavljati svoje dužnosti i zadaće na neovisan i stručan način.

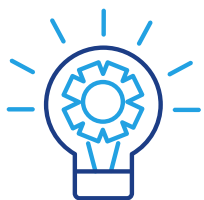
Može li službenik za informiranje u školi biti službenik za zaštitu osobnih podataka?

Može, ne postoji prepreka da jedna osoba obavlja dvije funkcije, ako ne postoje neke druge zapreke, primjerice sukob interesa.

Na što se odnosi pojam sukoba interesa?

Pri procjeni radi li se o sukobu interesa prilikom imenovanja službenika, treba voditi računa da imenovana osoba ne sudjeluje u donošenju odluka kojima se utvrđuje svrha i način obrade osobnih podataka.

Primjerice, ravnatelj ne može biti imenovan službenikom.

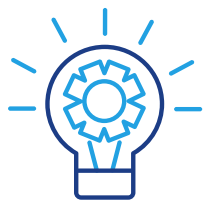
PRIMJENITI ODGOVARAJUĆE TEHNIČKE I ORGANIZACIJSKE MJERE

Škole bi periodično trebale provoditi reviziju svojih praksi kojima jamče sigurnost osobnih podataka.

CILJ: osigurati sigurnost i povjerljivost obrade osobnih podataka odnosno spriječiti neovlaštenog pristupa ili neovlaštenog raspolaganja osobnim podacima.

NEKE OD PREPORUČENIH MJERA:

- dokumentaciju u papirnatom obliku koja sadrži osobne podatke pohraniti, primjerice u ormare ili ladice pod ključem koja će biti pod nadzorom ovlaštenih osoba
- definirati ovlaštene osobe za pristup određenom sustavu pohrane
- pristup osobnim podacima pohranjenim u elektroničkom obliku trebao bi biti omogućen uporabom odgovarajućeg korisničkog imena i lozinke
- izrada sigurnosnih kopija od strane ovlaštenih osoba
- bilježenje pristupa podacima
- potpisivanje izjava o povjerljivosti zaposlenika koji u svom poslu obrađuju osobne podatke

PROPISATI I UREDITI FOTOGRAFIRANJE I OBJAVU FOTOGRAFIJA DJECE NA SLUŽBENOJ WEB STRANICI ŠKOLE

Smiju li se djeca fotografirati na školskim priredbama i smiju li se te fotografije javno objaviti?

Ukoliko se radi o skupnim fotografijama na školskim priredbama, nije potrebna prethodna privola roditelja djece, već bi se ukoliko se radi o javnim događajima to smatralo legitimnim interesom škole kao voditelja obrade.

Koje uvjete je potrebno ispuniti?

Roditelji djece trebaju biti prethodno informirani o tome da će njihova djeca biti fotografirana te ih upoznati s pravom da se usprotive istome.

PREPORUKA: prilikom aktivnosti učitelji se trebaju bazirati na fotografiranje kreativnih proizvoda djece, kao i da se na fotografijama više otkriva o samoj svečanosti te da djeca budu u "drugom planu".

Što ako se radi o pojedinačnim fotografijama učenika?

U slučajevima kada se radi o pojedinačnim fotografijama (npr. najbolji sportaš) preporuka je zatražiti pristanak roditelja za objavu fotografije te ostalih osobnih podataka (ime, prezime, razred, škola).

Smiju li roditelji fotografirati učenike u prostorima škole?

GDPR se ne primjenjuje na obradu osobnih podataka koju pojedinci obavljaju u okviru isključivo osobne ili kućne aktivnosti. **Sve dok roditelji ne objavljuju fotografije djece internetu, ne dolazi do primjene GDPR-a.**

NAPOMENA: roditelj smije objavljivati fotografije svog djeteta na društvenim mrežama. Ipak, mora znati da otvaranjem svog računa na društvenoj mreži ulazi u ugovorni odnos s primjerice Facebook-om te time pristaje na uvjete poslovanja spomenute društvene mreže i mora biti svjestan i eventualnih rizika korištenja usluga.

PREPORUKA:

učitelji bi trebali upozoriti roditelje da se fotografije ne objavljuju na društvenim mrežama, već da se koriste samo za vlastitu potrebu (stvaranje privatnog foto albuma) te upozoriti na razne rizike i opasnosti koje se kriju na internetu!

Za daljnje objave od strane roditelja, škola nije odgovorna u smislu GDPR-a.